

EXPERIÈNCIA DE LECTURA

LECTURA D'UN CARTELL

Centre: Escola Torres Jonama de Palafrugell
Adreça: Carrer de les Escoles, 10. 17200 Palafrugell
Correu: b7002481@xtec.cat
Responsables activitat: mestres d'educació infantil i
cicle inicial de primària
Data de l'experiència: curs 2017-2018
SSTT: Girona

Activitat presentada en
la formació de
l'aprenentatge inicial
de la lectura

1. Contextualització de l'experiència

1.1. Context del centre

L'escola Torres Jonama és una escola pública del municipi de Palafrugell. És una escola de dues línies, de màxima complexitat, amb 410 alumnes, majoritàriament de famílies nouvingudes. La llengua vehicular de l'escola és el català.

1.2. Descripció general de l'activitat

Exemple de lectura d'un cartell a diferents nivells d'educació infantil i cicle inicial. El cartell és el de "Flors i Violes ", festa de benvinguda a la primavera i al bon temps, que se celebra a Palafrugell al voltant de la festivitat del Primer de Maig.

Aquesta festa, on també participen les escoles, "consta de l'obertura al públic d'una sèrie d'espais, públics i privats, intervinguts per artistes (plàstics, visuals, sonors...) que transformen i ocupen l'espai, utilitzant-lo com a element de trobada, acció i reflexió, juntament amb els carrers i comerços de la vila decorats pels mateixos comerciants, que entre ells formen un recorregut." www.florsivioles.cat/

1.3. Nivell educatiu

Educació infantil i cicle inicial

1.4. Agrupament de l'alumnat

Gran grup/mig grup

1.5. Eix de l'Impuls de la lectura

Saber llegir	X
Gust per llegir	
Llegir per aprendre	

1.6. Àrea o matèria

Llengua catalana

1.7. Temporització

1 o 2 sessions a finals d'abril.

2. Planificació de l'experiència

2.1. Objectius

- Familiaritzar-se amb els textos publicitaris (els cartells).
- Aplicar estratègies de lectura.
- Gaudir i participar en activitats de lectura col·lectiva.

2.2.Capacitats/ Competències bàsiques

Capacitats

- Aprendre a pensar i comunicar.
- Aprendre a descobrir i tenir iniciativa.

Competències bàsiques

- 1.Competència comunicativa lingüística i audiovisual.
- 5.Competència d'aprendre a aprendre.
- 6.Competència d'autonomia i iniciativa personal.

2.3. Continguts

- Descoberta de la funcionalitat dels cartells publicitaris.
- Descoberta de la relació entre el text oral i l'escrit.
- Ús d'estratègies en la lectura (anàlisi de les imatges, reconeixement de lletres i paraules usuals).
- Ús d'estratègies per comprendre el text: fer prediccions, hipòtesis, inferències i connexions.

2.4. Criteris d'avaluació

- Mostrar interès en la lectura del cartell.
- Aplicar diferents estratègies per llegir.
- Llegir el cartell.

3. Desenvolupament de l'experiència

Tria del text: s'ha escollit aquest cartell perquè és el d'una festa important de la població, en què participa l'escola cada dos anys obrint al públic espais decorats pels nens.

L'activitat de lectura guiada ens permet treballar un text real (funcional) i focalitzar el treball en funció de l'etapa de lectura del grup de nens i nenes.

Nivell: P3 Agrupament: gran grup	Data: Abril 2018 Sessió: una sessió de lectura 30´ i una sortida per la població
PREPARACIÓ	Text: Cartell real de “Flors i violes”. Agrupament: Tot el grup asseguts a terra en semicercle. Anàlisi del text: - Identificar conceptes clau i idees principals: Flors, Violes, Música, Festa, Palafrugell i data. - Identificar dificultats: el tipus de lletra no és el mateix que tenim en els referents d’aula. -Referents d’aula que utilitzarem: els noms dels nens, l’abecedari, els nombres i la data de la pissarra. -El lèxic de primavera s’ha introduït a l’aula: flors, rosa... - La intervenció docent en algun moments serà de modelatge i en altres guiarà la participació dels nens i nens. Objectius de l’activitat: Saber què ens diu el cartell i per a què és. Objectiu de lectura: Diferenciar text /Dibuix. Reconèixer alguna lletra i/o número.
ABANS	Creació d’expectatives/Connexió amb els alumnes: La mestra inicia una conversa: <i>Sabeu què... avui al sortir de l’escola, de camí a casa, he vist als carrers de Palafrugell un cartell lila molt bonic penjat en un fanal, he caminat una mica més i l’he tornat a veure a la porta de vidre de la Biblioteca Municipal, una mica més endavant el mateix cartell estava penjat a l’aparador d’una botiga. Mireu és aquest! (la mestra desplega el cartell que portava a les mans i el penja en un suro). Algú ha vist aquest cartell?...</i> <i>Aleshores he pensat: alguna cosa important ha de dir aquest cartell si està repetit i enganxat a tants llocs del nostre poble...</i> <i>Anem a descobrir què hi posa! M’ajudeu?</i> <i>Sabeu què és un cartell?</i> <i>Per a què serveix?</i> Observem el cartell: <i>què hi veiem en el cartell?</i> (anàlisi de les imatges). <i>També hi ha lletres? Tots les lletres són iguals de grans? Busquem les més grans, les més petites...</i> <i>I números?...</i>

DURANT	Modelatge/guiatge d'estratègies lectores, tant de descodificació com de comprensió. M: Mireu, ara que ja ens hem mirat els dibuixos començaré a llegir les paraules que hi ha en aquest cartell! Hi ha lletres... però són diferents... n'hi ha de grans, de petites, de molt petites... Començaré per aquestes lletres que són les més grans! Vinga! (La mestra va llegint seguint amb el dit "Flors i Violes" - <u>direccionalitat del text</u>). Que sabeu què vol dir "Flors i violes" (<u>hipòtesi</u>). Flors tots sabem el que vol dir, coneixem moltes flors... i a més en el cartell en veig, de flors. Molt bé! I Violes? Què són les violes... no ho sabem... abans quan he llegit flors he vist que en el cartell hi sortien dibuixades. Així, penso que també violes sortirà dibuixat en el cartell... a veure... pot ser aquest instrument que fa música? És una guitarra?... (<u>observar imatges</u>). No ho sé. Com que no sé si això és una guitarra... on ho puc mirar? Ja ho tinc, ho buscaré a l'ordinador. Escriure violes i miraré què surt... Mireu aquest instrument no és una guitarra. És una viola. Mira avui hem après una paraula nova: violes. Ara escriuré les dues paraules a la pissarra(la mestra les escriu en lletra de pal), les he escrites amb les lletres que fem servir nosaltres pels nostres noms. (Pausa i <u>recapitulació del text llegit</u>) La mestra continua amb la lectura del text del cartell, seguint amb el dit, de la data i del nom de la població. Hem llegi.... "Flors i Violes"... 27 d'abril.. . Palafrugell (<u>recapitulació</u>). Flors i violes quantes paraules té? (segmentació). Ja l'hem llegit tot. Ara podríem mirar si hi ha lletres que coneguem.... "Flors -La 1a lletra, és la f de... Fàtima. Porta el teu nom que ho mirarem... "...Violes" La de V de... (<u>discriminació visual</u>). El mestra convida a la participació dels nens i nenes. "I això ? són lletres o números? Quins coneixem?..." Lectura expressiva del text per part del docent. Lectura conjunta de "Flors i Violes".
DESPRÉS	Comprovar el grau d'assoliment dels objectius de la lectura parlant del text. -Ara ja sabem què hi posa i per a què és aquest cartell que han penjat a molts llocs del poble! - Hem vist que és un cartell i que hi ha lletres i dibuixos. - Els dibuixos ens donen pistes del que hi posa. - Hem començat per les lletres grans, després les més petites... - Hem après una paraula nova: viola/es Activitats d'ampliació - Sortida pel poble a buscar rètols. - Mantenir el cartell en un lloc visible de l'aula. - Rètols de les paraules Flors/Violes/Palafrugell enganxar-les sobre el cartell.
Material: -El cartell de "Flors i Violes" d'enguany. -Referents d'aula dels noms dels nens, de l'abecedari....	

Nivell: P4/P5 Agrupament: gran grup/mig grup	Data: Abril Sessió: Una sessió de lectura 30' i altres de treball posterior.
PREPARACIÓ	Text: Cartell real de “Flors i violes”/Cartell a la PDI/Presentació digital. Agrupament: Mig grup classe Anàlisi del text: - Identificar conceptes clau i idees principals: Flors, Violes, Música, Festa, Palafrugell i data. - Identificar dificultats: el tipus de lletra no és el mateix que tenim en els referents d’aula. -Referents d’aula que utilitzarem: els noms dels nens, l’abecedari, els nombres i la data de la pissarra. -El lèxic de primavera s’ha introduït a l’aula: flors, rosa... i el nom de la població. - La intervenció docent en algun moments serà de modelatge i en altres guiarà la participació dels nens i nens. Objectius de l’activitat: Saber què ens diu el cartell i per a què és. Objectiu de lectura: Aplicar estratègies de lectura. Utilitzar els referents d’aula.
ABANS	Creació d’expectatives/Connexió amb els alumnes: La mestra inicia una conversa : <i>Ahir vaig fer una passejada pel camp i vaig veure moltes flors... Coneixeu diferents tipus de flors? A veure, anem dient nom de flors... i les flors, quan surten? A la primavera... i ara, som a la primavera? Doncs mireu avui quan venia a l’escola he trobat aquest cartell que està ple de flors.... Que sabeu què és un cartell? I per a què serveix un cartell? Veieu que hi ha moltes flors, què més hi veiem.... Què deu anunciar aquest cartell? Qui l’ha fet?....</i> Ara entre tots llegirem què posa en aquest cartell.

DURANT	Per fer la lectura projectarem el cartell a la pissarra digital. Es començarà observant i enumerant les imatges del cartell. La mestra farà un modelatge de com comença a llegir el cartell: <i>Com que ja hem mirat les imatges o dibuixos que hi ha en el cartell, ara miraré les lletres. Veig que unes són grans, altres són més petites i aquí a baix hi ha unes lletres molt petites i uns dibuixets. Crec que les més grans són les més importants, doncs començaré per aquestes.</i> <i>La primera lletra és la F, com la de la Fàtima (assenyala <u>el referent</u> del nom de la nena), així sona "F" . Però aquí no posa Fàtima perquè la segona lletra és diferent. La lletra que ve ara nosaltres no la tenim en les lletres de l'abecedari, és una lletra L escrita amb lletra lligada. Mireu jo vaig escrivint lletra per lletra a la pissarra i així ho anem llegint.....La L és la de la L..... i sona amb la F fl (<u>discriminació visual, relació so grafia</u>)".</i> En la segona paraula (violes) anirem demanant la participació dels nens i nenes. Preguntarem pel seu significat, en el cas de no saber què vol dir buscarem per internet (doble sentit, instrument musical o flor i decidirem quin ens va millor). La lectura de la data s'iniciarà buscant paraules conegudes (dies de la setmana i mes d'abril) (<u>reconeixement via lèxica</u>) i anirem fent hipòtesis del que posa. Les paraules que no coneguem les descodificarem lletra per lletra (<u>discriminació visual, correspondència so-grafia</u>). La paraula Palafrugell la reconeixem visualment i després podem relacionar cada grafia amb el seu so. Lectura coral del text del cartell.
DESPRÉS	Acabada la lectura comprovarem si saben què hi posa i per a què serveix. Parlarem de com hem fet per llegir el cartell. Es faran cartells de les paraules flor i violes que podem confegir. Relectures del cartell assenyalant amb el dit el text escrit.

Nivell: 1r Agrupament: gran grup	Data: abril 2018 Sessió: una sessió de lectura 30'
PREPARACIÓ	Text: Cartell real de "Flors i violes". Agrupament: Tot el grup. Anàlisi del text: - Identificar conceptes clau i idees principals: Flors, Violes, Música, Festa, Palafrugell i data. - Identificar dificultats: el tipus de lletra no és el mateix que tenim en els referents d'aula. - Referents d'aula que utilitzarem: els noms dels nens, l'abecedari, els nombres i la data de la pissarra... -El lèxic de primavera s'ha introduït a l'aula: flors, rosa... - El docent guiarà la participació dels nens i nens. Objectius de l'activitat: Saber què ens diu el cartell i treballar les estratègies de lectura. Objectiu de lectura: Descodificació de paraules desconegudes. Reconeixement de mots globalment. Comprendre el missatge del cartell. Conèixer paraules polisèmiques.
ABANS	Creació d'expectatives/Connexió amb els alumnes: Es porta el cartell a classe i s'inicia una conversa col·lectiva parlant de: • Si han vist el cartell. • Què anuncia. • Recordar la participació de l'escola en el "Flors i Violes 2017". • Quin sentiment ens genera la simple observació del cartell (sense llegir).
DURANT	S'iniciarà la lectura amb l'observació de les imatges: • Enumeració d'imatges que apareixen al cartell • Si saben el nom del color del fons del cartell. • Si coneixen el logotip de l'Ajuntament i d'altres que surten. • Si creuen que cal més informació a part de mirar les imatges... Lectura del text: • El mestre diu als alumnes que una vegada mirat el cartell, cada un fa una lectura silenciosa del text. • Anàlisi dels diferents tipus de lletres, diferents colors i diferents ubicacions dins del cartell (al mig, a baix). • Lectura col·lectiva del text: títol, data (quants dies d'activitats són?), lloc i organitzadors. • Parlem del que signifiquen les flors i la viola que surten al cartell, observem que "viola" i "violí" s'assemblen molt i parlem de quin tipus d'instrument estem parlant (corda... més gran que el violí). • També parlem del color violat (morat clar) i que és una paraula gairebé igual. Comentem, també, que hi ha una flor que es diu "viola" i quines flors coneixem. (Paraules polisèmiques: mateix mot, significats diferents). • Afegim signes d'exclamació al títol i fem diferents entonacions. En constatem la diferència.

DESPRÉS	Comprovar el grau d'assoliment dels objectius de la lectura parlant del text. Acabada la lectura comprovarem si saben què hi posa i per a què serveix. Parlarem de com hem fet per llegir el cartell. Identificar paraules polisèmiques. Activitats • Relectures individuals. • Comparem amb el cartell de l'any anterior i observem semblances i diferències. • Fem referent d'aula amb les parts d'un cartell (imatge, text que anuncia activitat, data, lloc....). • Fer cartells per a activitats de l'aula o de l'escola. • Iniciar referent d'aula de paraules polisèmiques.
Material: -El cartell de Flors i Violes d'enguany. -Referents d'aula .	

4. Valoració de l'experiència

L'activitat ha despertat molt interès per la lectura del cartell en tots els nivells on s'ha fet.

Ha permès treballar un text real important de la nostra població amb grups de lectors en diferents nivells de lectura.

Ens ha fet reflexionar sobre les possibilitats lectores que ens ofereixen els materials de la vida real.

5. Materials

Cartell de "Flors i violes".

6. Galeria fotogràfica

